

اینجا دادگاه‌علنی مدرسه ستوده است!

معصومه سعادت | سید میثم موسوی

تصویرگر

مقدمه

در هفته کتاب سال جاری، بر آن شدیم که در راستای اعتلای فرهنگ کتابخوانی فعالیتی ویژه با نگاهی بر نیازهای نوجوانان امروز داشته باشیم. پس از اوایل مهر ماه، از دانش‌آموزان کتابخوان و کتاب‌باز دعوت کردیم تا در برگزاری دادگاهی نمادین که در آن کتاب‌ها و فیلم‌ها در مقابل هم قرار می‌گرفتند، با کتابخانه همکاری کنند.

دادگاه روز بیستم آبان به مدت یک ساعت و نیم برگزار شد و هیچ متن از پیش تعیین‌شده‌ای از قبل در اختیار دانش‌آموزانی که نقش نماینده کتاب‌ها، فیلم‌ها، و کلا یا شاهدان را داشتند، قرار نگرفته بود. این شما و این گزارشی کوتاه از دادگاه*:

در دنیای فناوری، دنیای پیام‌های کوتاه، گزیده‌خوانی‌ها، دنیای شلوغ فرصت‌های کم، دنیای تصاویر و صداها، فیلم‌ها به‌عنوان یکی از متولیان فرهنگ جامعه، مدعی شده‌اند که کتاب‌ها باعث مهجوریتشان شده‌اند و آن‌ها را به دادگاه کشیده‌اند تا تکلیف این موضوع را یک بار برای همیشه روشن کنند.

دادگاهی برپا می‌شود. کتاب‌ها می‌آیند؛ دل شکسته‌تر از هر زمانی. فیلم‌ها می‌آیند؛ امیدوارتر از هر زمانی. هر کدام یک وکیل شایسته دارند؛ و کیلی که از حقوق موکل خود به بهترین نحو دفاع می‌کند.

دادگاه آغاز می‌شود. فیلم از شکایت خود دفاع می‌کند؛ از گرانی کاغذ می‌گوید و کوتاه بودن زمان و کم بودن جا و محیط زیست، که بریدن شدن درختان به آن آسیب می‌زند. فیلم می‌گوید و می‌گوید و می‌گوید؛ در حالی که همه، همه حضار آگاه‌اند که حرف فیلم، حذف کتاب نیست بلکه اعتلای ارزش خودش است. کتاب به جایگاه خواننده می‌شود و با دلی شکسته از جایگاه خودش در دنیا می‌گوید. از جایگاهش در فرهنگ و انتقال فرهنگ، از جایگاهش در تعلیم و تربیت، و از حال امروزش،

که با توجه به ادله فیلم، مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. از کتاب‌فروشی‌ها و سینماهایی می‌گوید که به بوتیک و فست‌فود فروشی تبدیل شده‌اند و از مردمی که دیگر برای فرهنگ خود ارزشی قائل نیستند و ترجیح می‌دهند برای آن هیچ هزینه‌ای نکنند. دادگاه پیش می‌رود. شهود به جایگاه می‌آیند و بر اهمیت انکار ناشدنی کتاب‌ها و فیلم‌ها، مهر تأیید می‌زنند و درباره این می‌گویند که در دنیای شتاب‌زدگی‌ها، هنوز هستند کسانی که بوییدن و ورق‌زدن کتاب و سیر کردن لابه‌لای صفحات آن را به ساعت‌ها چرخیدن در فضای مجازی ترجیح می‌دهند.

حاضرند برای تماشای یک فیلم ساعت‌ها در صف بایستند. فرهنگ، این عنصر مهم ماندگاری یک جامعه، دغدغه اصلی کتاب‌ها و فیلم‌هاست و اکنون مهجورتر از هر زمان دیگری، مورد غفلت واقع شده و این موضوع داد فیلم‌ها و اشک کتاب‌ها را درآورده است. زمان صدور رأی دادگاه فرا می‌رسد. قاضی، منصف و دغدغه‌مند است. همه ما دغدغه‌مندیم؛ دغدغه فرهنگ از مهم‌ترین دغدغه‌های خانواده ستوده بوده است و همواره هم خواهد بود. نگرانی؛ قاضی قرائت رأی را آغاز می‌کند: مصالحه. کتاب و فیلم هرگز نباید

از بدنه فرهنگ جامعه جدا شوند و بهتر است در این وانفسا، حواسشان به یکدیگر باشد.

در این دادگاه همه چیز بداهه بود. هیچ کدام از سؤال‌ها و جواب‌ها کار شده و از پیش تعیین‌شده نبودند و این به کار دختران باهوش و بافرهنگ ستوده، ارزشی مضاعف می‌بخشید.

* لازم به ذکر است که ما عنوان «دادگاه کتاب» را از گروه «کتاب» وام گرفته‌ایم، هر چند از چندوچون و کیفیت کار آن‌ها، مطلع نیستیم.

**هنوز هستند
کسانی که بوییدن
و ورق‌زدن کتاب
و سیر کردن
لابه‌لای صفحات
آن را به ساعت‌ها
چرخیدن در
فضای مجازی
ترجیح می‌دهند**